

Đức Đạt Lai Lạt Ma đặt viên đá nền móng xây dựng chùa Jokhang mới tại Ladakh

ISSN: 2734-9195 07:21 07/08/2025

Ngôi chùa mới sẽ thay thế cho ngôi chùa Jokhang được xây dựng từ năm 1957, vốn đã bị hư hại nghiêm trọng do lũ lụt và mưa lớn, không thể phục hồi. Dự kiến công trình tái thiết sẽ kéo dài trong vòng 5 năm.

Ngày 03/08/2025, trong một nghi lễ mang ý nghĩa tâm linh sâu sắc, đức Đạt Lai Lạt Ma đã chính thức đặt viên đá đầu tiên cho công trình tái thiết chùa Jokhang mới tại thành phố Leh, thủ phủ của vùng lãnh thổ liên bang Ladakh, miền Bắc Ấn Độ.

Đức Đạt Lai Lạt Ma thuyết pháp tại khuôn viên chùa Jokhang Leh, ngày 03/08/2025. Ảnh: Tenzin Choejor | dalailama.com

Phát biểu tại buổi lễ, đức Đạt Lai Lạt Ma bày tỏ kỳ vọng nơi đây sẽ không chỉ là một ngôi chùa để tụng niệm hay lễ nghi thông thường, mà trở thành một trung tâm học thuật sống động, nơi khơi nguồn trí tuệ và tranh biện Phật pháp cho

các thế hệ mai sau.

“Không nên để nơi này chỉ là chốn tụng niệm và trò chuyện vô ích. Hãy để đây trở thành trung tâm nghiên cứu và thảo luận sâu rộng về triết lý Phật giáo, là nguồn mạch trí tuệ cho các thế hệ mai sau”, Đức Đạt Lai Lạt Ma phát biểu sau nghi lễ đặt đá. (The Hindu)

Ngôi chùa mới sẽ thay thế cho ngôi chùa Jokhang được xây dựng từ năm 1957, vốn đã bị hư hại nghiêm trọng do lũ lụt và mưa lớn, không thể phục hồi. Dự kiến công trình tái thiết sẽ kéo dài trong vòng 5 năm.

Buổi lễ đặt đá có sự tham dự của hàng trăm chư tôn đức tăng già, lãnh đạo Phật giáo, đại diện chính quyền địa phương và đông đảo người dân trong vùng. Một tấm bia tưởng niệm cũng được khánh thành ngay tại buổi lễ, với dòng chữ trang trọng: Đặt nền móng cho Trí tuệ và Từ bi - Tái thiết Chùa Chowkhang (Jokhang), Leh, Ladakh (do đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 14 của Tây Tạng chứng minh). Jetsun Jampal Ngawang Lobsang Tenzin Gyatso (ngày 03/08/2025).

Nghi lễ đặt đá do đức Đạt Lai Lạt Ma chủ trì. Ảnh: Ven Zamling Norbu | dalailama.com

Kiến trúc sư Rinchen Dorje giới thiệu bản thiết kế chùa mới. Ảnh: Tenzin Choejor

Ông Chering Dorjay Lakruk, Chủ tịch Hội Phật giáo Ladakh, xúc động chia sẻ: *“Đây thực sự là một dấu mốc lịch sử thiêng liêng đối với Ladakh. Cả vùng đất này hôm nay như được bao phủ bởi những làn gió lành đầy phúc lộc”*. (The Hindu)

Trong chuyến thăm kéo dài một tháng đến Ladakh từ ngày 12/07, đức Đạt Lai Lạt Ma đã tham gia nhiều sự kiện quan trọng, bao gồm: Khai mạc Hội thảo mùa hè KarGon tại Zanskar, đặt đá xây dựng bảo tháp Zanskar Monlam Chorten, chủ trì lễ cầu nguyện trường thọ, và thuyết giảng giáo pháp trước công chúng.

Người dân địa phương lắng nghe lời chỉ dạy từ đức Đạt Lai Lạt Ma.
Ảnh: Ven Zamling Norbu

Người dân đứng trước bức ảnh chụp chùa Jokhang mới. Ảnh: Tenzin Choejor.

Chia sẻ trong lễ đặt đá, Ngài hồi tưởng về việc phải rời Tây Tạng vào năm 1959: *“Khi biết về tình trạng xuống cấp của chùa Jokhang cũ, tôi nghĩ đó là một phúc duyên trong nghịch cảnh. Ví dụ như Tây Tạng từng được trị vì nhiều thế kỷ bởi các đời Đạt Lai Lạt Ma, nhưng chỉ đến thời của tôi, biến cố lớn xảy ra buộc chúng tôi phải lưu vong đến Ấn Độ, quê hương của Phật giáo. Ấy cũng là nhân duyên hy hữu để chúng tôi sống nơi đất Phật và tiếp cận với giáo lý của các bậc Đại sư Ấn Độ, những vị được tôn xưng là ‘Lục Trang Nghiêm và Nhị Thánh’...”*.

Ngài tiếp tục kể lại khoảnh khắc lịch sử khi rời Lhasa: *“Vào năm 1959, giữa cuộc biến động ở Tây Tạng, tôi quyết định rời cung điện Norbulingka và rời Lhasa. Khi đi qua đèo cuối cùng, người dẫn ngựa đã bảo tôi ngoảnh lại nhìn thành Lhasa lần cuối. Và thế là tôi giã từ cố đô...”*.

Dù rời xa quê hương, đức Đạt Lai Lạt Ma vẫn tiếp tục sứ mệnh hoàng pháp: *“Kể từ khi rời Lhasa, số người quan tâm đến Phật giáo ngày càng gia tăng, nhất là tại châu Âu và châu Mỹ. Tôi đã dốc lòng phụng sự họ. Nhờ nhân duyên đời trước và nguyện lực tu tập, tôi đã có thể góp phần vào việc phục hưng và bảo tồn giáo pháp nhà Phật. Tôi nguyện sẽ tiếp tục phụng sự Phật pháp trong nhiều năm tới...”*.

Phát biểu kết thúc buổi lễ đặt đá tái thiết chùa Jokhang tại Leh, đức Đạt Lai Lạt Ma nhấn mạnh rằng ý nghĩa trọng yếu của công trình này không nằm ở việc xây dựng lại một tòa kiến trúc vật chất, mà ở việc kiến lập một trung tâm sống động cho học thuật và tu tập Phật pháp: *“Việc tháo dỡ ngôi chùa cũ là điều không ai mong muốn, nhưng tôi thật sự trân trọng quyết tâm của quý vị trong việc tái thiết chùa Jokhang tại đây. Tuy nhiên, việc tái dựng một ngôi chùa, tự thân nó không phải là điều gì đặc biệt. Điều quan trọng là phải tạo điều kiện để người khác có thể học tập giáo lý đức Phật, giống như tôi từng được tiếp cận từ thuở nhỏ.*

Khi hoàn thành ngôi chùa, quý vị nên đảm bảo nơi đây trở thành một trung tâm giáo dục, nơi mọi người có thể nghiên cứu các bộ luận về logic và triết lý Phật giáo, có khả năng tham gia vào những cuộc tranh biện tư duy sắc bén, phân tích và đào sâu vào giáo pháp. Tôi hy vọng quý vị sẽ thực hiện được điều đó, và tôi cầu nguyện cho sự thành tựu của quý vị”. Đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 14 của Tây Tạng

Chùa Jokhang: Biểu tượng linh thiêng của Phật giáo Tây Tạng

Chùa Jokhang Lhasa tại quảng trường Barkhor. Ảnh: Craig Lewis

Nguyên bản của ngôi chùa Jokhang nằm giữa quảng trường Barkhor tại cố đô Lhasa, trung tâm linh thiêng bậc nhất của Phật giáo Tây Tạng. Tại đây lưu giữ vô số báu vật văn hóa không thể thay thế, nổi bật là tượng Phật Thích Ca Mâu Ni - Jhowo Rinpoche - được đưa đến Tây Tạng vào thế kỷ thứ 7 bởi hoàng hậu người Trung Hoa của vua Songtsen Gampo.

Theo UNESCO, chùa Jokhang Lhasa còn lưu giữ hơn 3.000 tượng Phật, chư vị Bồ Tát và các nhân vật lịch sử, cùng nhiều bản kinh cổ, di vật quý giá. Ngôi chùa được thành lập vào thời vua Songtsen Gampo (trị vì khoảng 629-649), vị vua thứ 33 của Tây Tạng, được xem là người khai sáng Phật giáo tại vùng đất này. Phần cổ nhất của chùa Jokhang được xây dựng năm 652 và tiếp tục được tu bổ, mở rộng trong suốt hơn 900 năm, đặc biệt có cuộc đại trùng tu dưới triều Đạt Lai Lạt Ma thứ 5 (1617-1682).

Tượng Phật Thích Ca Mâu Ni Jhowo tại chùa Jokhang ở Leh. Ảnh: ladakhbuddhistassociation.org

Chùa Jokhang Leh năm 1975. Nguồn: ladakhbuddhistassociation.org

Ngôi chùa Jokhang tại Leh (Ladakh), nay được tái thiết, vốn được xây dựng sau khi người dân Tây Tạng lưu vong sang Ấn Độ. Nơi đây cũng tôn trí pho tượng Jhowo Shakyamuni tương tự như ở Lhasa và trở thành đạo tràng hành hương lớn của tín đồ Phật giáo tại Ladakh và khu vực lân cận.

Khi Jokhang Lhasa bị đặt dưới sự kiểm soát của chính quyền Trung Quốc, người dân Ladakh quyết định dựng lại một bản sao của ngôi chùa thiêng này tại Leh và cung thỉnh tượng Jhowo từ Lhasa về tôn trí. Pho tượng bằng đồng được chế tác tại Lhasa, chuyển đến Ladakh và hoàn tất việc lắp ráp, dát vàng vào năm 1962. Lễ an vị chính thức diễn ra vào ngày rằm tháng Tư theo lịch Tây Tạng, ngày kỷ niệm Đản sinh, Thành đạo và Nhập diệt của Đức Phật Thích Ca Mâu Ni, ngày Vesak linh thiêng.

Tín đồ tin rằng việc hành hương đến Jokhang Leh cũng mang lại phước báu và công đức tương đương như khi đến Jokhang Lhasa. Trong truyền thống, tăng sĩ và phật tử tại gia thường vượt qua hành trình gian nan, đi bộ nhiều tháng qua vùng núi hiểm trở Tây Tạng để về lễ bái tại Lhasa.

Ngày nay, Jokhang Leh trở thành một điểm đến tâm linh thay thế xứng đáng, nơi quy tụ niềm tin và đạo tâm sâu sắc.

Sự kiện đức Đạt Lai Lạt Ma đặt đá tái thiết Jokhang Leh không chỉ là biểu tượng của sự tiếp nối truyền thống Phật giáo Tây Tạng, mà còn là lời hiệu triệu cho các thế hệ tương lai về trách nhiệm bảo tồn, nghiên cứu và phát triển tinh thần trí tuệ Phật giáo giữa lòng thế giới hiện đại.

Tác giả: **Craig C Lewis** / Chuyển ngữ và biên tập: **Thường Nguyên**

Nguồn: buddhistdoor.net